

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2021¹

Versie: uitgebreid verzoek²

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel;
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie;
- het college geeft een toelichting op deze verklaring;
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college.

Wat wordt verwacht van het college en de gemeenteraad?

In de aanvraag geeft het college inzicht in de maatregelen die zij heeft getroffen om het tekort te reduceren. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven in de maatregelen die het college heeft getroffen om het tekort te reduceren. Immers, de vangnetuitkering is gebaseerd op solidariteit tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar.

Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. Het gaat hierbij dus om de informatiepositie van de gemeenteraad. De gemeenteraad moet in staat worden gesteld om te kunnen beoordelen of er een duidelijke inhoudelijke analyse is gegeven, die betrekking heeft op de gemeente, waaruit blijkt welke maatregelen moeten worden getroffen en wat hiervan het effect is op de reductie van het tekort.

Wat mag de gemeenteraad van het college verwachten?

- Onderdeel A: Het college geeft de gemeenteraad via een analyse inzicht in de oorzaken van het tekort op de gebundelde uitkering (ook wel BUIG genoemd). Deze analyse kan zowel kwantitatieve als kwalitatieve elementen bevatten.

¹ Versie aanvraagformulier d.d. 1 december 2020

² Toelichting voor ambtelijke ondersteuning onderaan dit formulier.

- Onderdeel B: Het college geeft de gemeenteraad inzicht in de (interne en externe) maatregelen, met een kwantitatieve en kwalitatieve toelichting waarom die naar verwachting leiden tot een reductie van het tekort.
- Onderdeel C: Het college geeft de gemeenteraad inzicht in welke mate (interne en externe) maatregelen beogen bij te dragen aan het (verder) reduceren van het tekort.
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in de planning en control-cyclus ten aanzien van het vangnet.

Bovenstaande informatie staat ook [op de website van de VNG](#)³.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college dient het aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2022 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Gemeenten die interesse hebben in de maatregelen van andere gemeenten, kunnen terecht op de website van het vangnet. Hier zijn alle aanvragen gepubliceerd en gerubriceerd naar type maatregel, omvang van de gemeente en omvang van het tekort.

Aan het eind van het aanvraagformulier is een uitgebreide toelichting per vraag opgenomen voor de ambtelijke ondersteuning van het college. Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website:

<https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2021>

³ <https://vng.nl/artikelen/vangnetuitkering-participatiewet-2021-informatie-voor-raadsleden>

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Getroffen *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Hieronder toont het college de analyse, waaruit volgt wat de oorzaken van het tekort van de gemeente (A1) zijn. Vervolgens wordt de analyse opgenomen van het effect van getroffen maatregelen in voorgaande jaren (A2). Tot slot wordt kort beschreven welke bronnen zijn gebruikt bij de analyse (A3).

Antwoord op de vraag over de oorzaken van het tekort van de gemeente

Voorafgaande aan de beantwoording van deze vraag, acht het college het van belang inzicht te geven in het BUIG-tekort 2021 en de moverende reden om een vangnetuitkering aan te vragen.

A1. Analyse van de oorzaken van het tekort van de gemeente

A.1.0. Omvang van het tekort

In 2021 bedroegen de netto lasten BUIG van de gemeente € 372,4 mln. Het toegekende Buig-budget aan de gemeente Den Haag bedroeg € 370,9 mln. De lasten (372,4 mln.) waren dus 1,5 mln. hoger dan de baten (370,9 mln.). Omdat het huidig verdeelmodel de gemeente Den Haag benadeelt, doet het college evenals voorgaande jaren (2015, 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020) toch een beroep op de vangnetregeling.

Hieronder geeft het college beknopt een toelichting op dit besluit.

Relatie omvang tekort met lopende procedure

Het college is van mening dat de financiering van de bijstand door het Rijk kostendekkend moet zijn in ieder geval met betrekking tot de onvermijdbare kosten die samenhangen met de uitvoering van deze taak in medebewind. Deze opvatting wordt ook in de uitspraak van de CRvB over onze zaak (zaaknummer 16/3727 PW) van 1 juli 2019 onderschreven). Deze uitspraak leidde niet direct tot een gewenst resultaat met het Rijk en pas na de zitting van de CRvB inzake ons beroep, dd. 18 mei 2021, was het Rijk bereid om voor de jaren 2015 en 2016 tot een financieel compromis te komen (RIS309559). Het college ziet zich vanwege de voortdurende tekorten op de bijstand genoodzaakt om voor de jaren vanaf

2017 alle juridische rechtsmiddelen in te zetten tot ook voor deze jaren een acceptabele oplossing wordt geboden. Concreet betekent dit dat er nu tegen budgetbeschikkingen 2017 tot en met 2022 en de vangnetbeschikkingen 2017, 2018, 2019 en 2020 verschillende bezwaar en beroepsprocedures lopen.

Het college komt na een analyse van het tekort van de gemeente op de volgende oorzaken:

A.1.1. Verdeelmodel

De achterliggende oorzaken van het tekort zijn niet gewijzigd t.o.v. voorgaande jaren: de systematiek en de uitkomsten van het verdeelmodel doen geen recht aan de situatie van onze gemeente en onze arbeidsmarkt. Het college is dan ook van mening dat de financiering van het Rijk gebaseerd moet zijn op de onvermijdbare kosten van de bijstandsverstrekking en dat een gemeente geen jarenlang “pech” mag ondervinden door een kansenmodel.

Het terugkerende probleem van het verdeelmodel

Het bijstandstekort over 2021 kan niet los gezien worden van de problematiek van de afgelopen jaren en het ingevoerde verdeelmodel. Het budget dat de gemeente Den Haag voor 2021 ontvangt is gebaseerd op de voorspelling van het verdeelmodel over het aantal huishoudens met bijstand eind 2019. In werkelijkheid kende onze gemeente 23.093 huishoudens met bijstand, terwijl het verdeelmodel berekende dat er in Den Haag “slechts” 21.641 huishoudens met een bijstandsuitkering zouden moeten zijn. In Den Haag hebben 1.452 meer huishoudens recht op een bijstandsuitkering dan op grond van het verdeelmodel wordt aangenomen.

A.1.2. Ontwikkelingen arbeidsmarkt

In 2021 ontwikkelde de economie zich zeer gunstig. Het CBS meldt een landelijke groei van 4,8%. Volgens het CBS was de groei in de agglomeratie Den Haag lager met 4%. Door de sterke aanwezigheid van het openbaar bestuur in Den Haag groeit de economie minder snel dan in de andere delen van Nederland. Den Haag kent een grote vraag naar hoger opgeleid personeel, o.a. door de aanwezigheid van het openbaar bestuur, specialistische zakelijke dienstverlening en internationale organisaties. Hierdoor kent de arbeidsmarktregio een hoge inkomende pendelstroom van werknemers van buiten de regio. Daarbij groeit de beroepsbevolking sterker dan de werkgelegenheid.

Door de lage scholingsgraad in combinatie met gebrek aan werkervaring, beperkt sociaal netwerk en andere factoren hebben bijstandsgerechtigden een slechte arbeidsmarktpositie. Werkgevers geven bij vacaturevervulling veelal de voorkeur aan mensen met recente werkervaring en schoolverlaters. Dit is ook zichtbaar in de sterke daling van het aantal werklozen met een WW-uitkering. In een jaar tijd nam het aantal WW-uitkeringen met 4.422 af tot 8.845 in december 2021. Ook al hebben werkgevers veel vacatures, slechts een zeer beperkt deel van deze vacatures is geschikt voor bijstandsgerechtigden, die kunnen werken. Een steeds groter deel van de bijstandsgerechtigden kampt met een relatief zware en complexe problematiek, waardoor re-integratie (nog) niet mogelijk is.

A.1.3. Ontwikkelingen bijstand

Het Buigbudget bestaat uit verschillende soorten uitkeringen: de bijstand levensonderhoud, krediethypotheke, IOAW, IOAZ en de BBZ. De bijstand levensonderhoud beslaat ongeveer 95% van het totaal aantal uitkeringen. De Tozo-ondersteuning valt buiten het bijstandsbudget en wordt separaat gefinancierd door het Rijk.

Na de stijging in 2020 van het aantal uitkeringen met 2,5%, daalde het aantal uitkeringen in 2021 in Den Haag met 5,3%. Deze daling komt overeen met de gemiddelde daling in de G4. De daling van het aantal jongerenuitkeringen was het hoogst.

Leeftijdsopbouw naar uitkeringen

Leeftijdsopbouw bijstand levensonderhoud	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Percentuele daling
Jonger dan 27 jaar	1.874	1.589	15,2%
27 – 50 jaar	11.747	10.873	7,4%
50 jaar tot AOW	11.130	10.979	0,1%
Totaal	24.751	23.441	5,3%

De gunstige economische ontwikkeling heeft haar weerslag op de gemiddelde verblijfsduur in de bijstand. Vooral mensen, die kort een uitkering hebben, profiteerden van de economische ontwikkeling. De groep die langer dan 18 maanden een uitkering heeft daalde bijna niet.

Samenstelling bestand naar verblijfsduur

Verblijfsduur bijstand	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Percentuele daling
0 – 3 maanden uitkeringsduur	1.595	1.166	27%
3 – 18 maanden uitkeringsduur	4.097	3.228	21,2%
18 maanden of meer uitkeringsduur	19.059	19.047	0,1%
Totaal	24.751	23.441	5,3%

De totale uitstroom uit de bijstand was in 2021 6.007.

A2. Analyse van het effect van getroffen maatregelen in voorgaande jaren

Beantwoording analyse van het effect van getroffen maatregelen

Het beoogde effect van de in 2019, 2020 en 2021 getroffen maatregelen is om: de instroom in de bijstand zo laag mogelijk te houden; de uitstroom hoog door mensen direct naar werk of een werkervaringsplek te bemiddelen en zo de kosten van de bijstand laag te kunnen houden. Er zijn in de afgelopen drie jaar nieuwe initiatieven ontwikkeld en vernieuwingen aangebracht om de werkwijze, de methodiek en de dienstverlening te verbeteren. Het college blijft zich inzetten om het bijstandstekort zo laag mogelijk te krijgen.

a. Effect getroffen maatregelen in 2019

Het college besloot in de periode 2019-2022 jaarlijks 500 mensen extra uit de bijstand helpen, boven op de huidige doelstelling (de huidige doelstelling is dat we 2.600 mensen volledig uit de bijstand helpen door hen te begeleiden naar school of werk). In dit actieplan Werkoffensief + 500 ziet het college kansen om de bijstandsafhankelijkheid in Den Haag nog verder te verminderen en het tekort op de bijstandsuitkering terug te dringen.

Het effect van dit plan was een daling van het aantal uitkeringen van 25.098 in 2018 naar 24.139 in 2019. En de verscherpte alertheid aan de poort of bijstandsaanvragers recht hebben op een uitkering en/of de juiste inlichtingen verstrekken, heeft er mede toe geleid dat 40% van de 7.664 bijstandsaanvragen is voorkomen.

b. Effect getroffen maatregelen 2020

Het jaar 2020 was vanwege de coronacrisis bijzonder. De coronamaatregelen hadden grote invloed op de inspanningen om grip te houden op de kosten van de bijstand. In 2020 steeg het aantal uitkeringen van 24.139 in 2019 naar 24.751.

c. Effect getroffen maatregelen 2021

Na de stijging in 2020 van het aantal uitkeringen met 2,5%, daalde het aantal uitkeringen in 2021 in Den Haag met 5,3%. De daling van het aantal jongerenuitkeringen was het hoogst. Zie overzicht hierboven 'Leeftijdopbouw naar uitkeringen' en in de vergelijking met de overige G4 was alleen de daling van het aantal uitkeringen in Amsterdam hoger dan in Den Haag.

Zie overzicht hieronder.

Bestandsontwikkeling gebundelde uitkeringen G-4

	31-12- 2020	31-12-2021	Mutatie	%
Amsterdam	40.614	37.754	2.860	7%
Den Haag	24.761	23.441	1.320	5,3%
Rotterdam	36.203	34.624	1.579	4,3%
Utrecht	10.233	9.728	505	4,9%
Totaal	111.801	105.547	6.254	5,6%

Hieronder de effecten voor de BUIG-uitkeringen op een rij over de periode 2019 tot en met 2021.

Ontwikkeling Haagse BUIG-uitkeringen in Den Haag

Ultimo	2019	2020	2021
Aantal	24.119	24.751	23.411
Percentuele daling	-/- 3,9%	-/+2,5%	-/-5,4%

A3. Gehanteerde bronnen die bij de analyse (A1) zijn gebruikt.

De gehanteerde bronnen zijn:

- **Programmarekening 2019 (305159)**
- **Programmarekening 2020 (30s4372)**
- **Begroting 202 (RIS 304372)**
- **De jaarrekening 2021 (RIS312006)**
- **Regiodeal Zuidwest (RIS 305899)**
- **Het Verbond van Zuidwest (RIS 311061)**
- **Aanpak Haagse Maakindustrie (RIS 311061)**
- **Eindrapport Werkoffensief (RIS 311554)**
- **CBS, arbeidsmarkt, 22 april 2022**
- **CPB-raming, 'Centraal Economisch plan' maart 2022**
- **G-4 Benchmark rapportage 2021**
- **Waarstaatjegemeente.nl**

B. Getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke interne (B1) en externe maatregelen (B2) zijn getroffen om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt aan de hand van drie vragen beschreven hoe de consultatie van de externe partij of externe bron heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen.

Bij zowel B1 als B2 wordt onderscheid gemaakt of de maatregel al dan niet wordt voortgezet of nieuw is.

B1. Beschrijving getroffen interne maatregelen

In de eerste helft van 2021 was de daling van het aantal uitkeringen nog gering (0,8%). Door het opheffen van verschillende coronamaatregelen en de economische ontwikkeling zette de daling in de tweede helft flink door. De coronacrisis had nog wel impact. Als gevolg van de richtlijnen van het RIVM konden handhavers slechts beperkt hun reguliere taken, zoals huisbezoeken uitvoeren. Ook moest capaciteit ingezet worden om 15.478 Tozo aanvragen af te handelen.

Getroffen interne maatregelen

1. Den Haag Werkt

De daling van de bijstand in 2021 met 5,3% komt deels door een daling van het aantal aanvragen in combinatie met de alertheid aan de poort (een daling van 26,5% ten opzichte van 2020), maar zeker ook door de opgave van Den Haag Werkt om mensen vanuit de bijstand uit te laten stromen naar school of werk. Het Werkoffensief + 500 is hier een onderdeel van.

De volgende resultaten behaald:

- in 2.701 gevallen is de uitkering beëindigd na inzet van re-integratie;
- 378 mensen met een arbeidsbeperking zijn aan een baan geholpen, van wie 165 in het kader van de STiP-regeling en 50 op een beschutte werkplek;
- 312 beschutte werkplekken gerealiseerd, 74 meer dan de wettelijke taakstelling;
- 130 STiP-medewerkers die zijn doorbemiddeld naar een reguliere baan;
- 818 mensen zijn preventief naar werk of school begeleid, waardoor een uitkering is voorkomen;
- 230 werkontwikkeltrajecten zijn van start gegaan, door de RIVM-coronarichtlijnen konden minder trajecten van start gaan;
- 739 werkfittrajecten zijn gestart voor mensen die nog niet toe waren aan een werkontwikkeltraject;
- 32 kandidaten hebben deelgenomen aan mbo-praktijkleren.

2. Jongerenaanpak

Sinds medio 2021 is Jongerenpunt070 de nieuwe naam van het Servicepunt Arbeid. Ondanks de coronamaatregelen en de RIVM-richtlijnen hebben veel jongeren het Jongerenpunt070 kunnen vinden.

In het Jongerenpunt070 wordt integraal gewerkt om kwetsbare jongeren de juiste ondersteuning en hulpverlening te kunnen bieden.

In 2021 zijn 2.736 jongeren gebruik gaan maken van de dienstverlening van het Jongerenpunt070. Dit is inclusief VSV'ers. 2.824 jongeren zijn uitgestroomd, waarvan 1.644 naar school of werk. 1.180 jongeren zijn neutraal uitgestroomd mede in samenwerking met Leerlingzaken.

3. Social return

Met het inkoopbeleid worden maatschappelijke doelen gerealiseerd; door inkoop van diensten of goederen bij Den Haag Werkt, aanbestedingen aan erkende sociale ondernemers of social return bij aanbestedingen en inkoop boven de € 221.000. Opdrachtnemers moeten minimaal 5% van de gegunde opdrachtsom gebruiken voor werkgelegenheid of arbeidsontwikkeling voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

In 2021 zijn 1.147 kandidaten geplaatst bij opdrachtnemers, waarvan 693 op werk. Ook zijn er koppelingen gemaakt met maatschappelijke projecten in de regiodeal Zuidwest.

4. Participatie

In het kader van het Werkoffensief +500 zijn afgelopen jaren 22.000 Haagse inwoners gesproken die 18 maanden of langer een uitkering ontvangen. Voor circa 90% is volledig betaald werk (nog) niet haalbaar. In 2021 is gestart met vernieuwde dienstverlening aan de participatiegroep, waardoor voor verschillende groepen een passende en eigen aanpak is ontwikkeld. Deze groep bestond op 31-12-2021 uit 18.837 mensen.

5. Instapwerk

Begin 2021 is de pilot Instapeconomie van start gegaan. Daarin wordt werk met waarde gecreëerd. Met instapwerk wordt een blijvend perspectief geboden, er worden vaardigheden ontwikkeld en door een vrijwilligersvergoeding gaan de mensen er financieel op vooruit.

6. Maatschappelijk fit

Ook is in 2021 gestart met de pilot Maatschappelijk fit. Met Maatschappelijk fit wordt de overgang tussen participatie en re-integratie gemakkelijker.

7. Naleving en handhaving

Maatregelen op het gebied van naleving en handhaving dragen ook bij aan het terugdringen van het bijstandstekort. Doelstelling van naleving en handhaving is dat de uitkering bij de mensen terecht komt die het nodig hebben. In januari 2019 is gestart met een intensiveringslag om de naleving en handhaving verder te versterken en te verbeteren (RIS 307014). Deze intensiveringslag heeft een looptijd van 2019 tot 2022. De raad wordt separaat uitvoerig geïnformeerd over de voortgang van deze intensiveringslag en de resultaten van naleving en handhaving.

Handhaving heeft in 2021 geleid tot de volgende resultaten:

- 683 verlaagde uitkeringen door maatregelen wegens het niet voldoen aan de arbeidsverplichtingen;
- 588 beëindigde uitkeringen wegens onvoldoende medewerking of inlichtingen;
- 301 beëindigde of verlaagde uitkeringen als resultaat van onderzoek naar het schenden van de inlichtingenverplichting.

Voor 2021 getroffen maatregelen, die dit jaar zijn voortgezet:

- *Werkoffensief+500*
- *Jongerenaanpak*
- *Social return*
- *Naleving en handhaving*

Maatregelen die na evaluatie niet meer worden voortgezet dit jaar:

- *Ondernemend uit de bijstand (maatregel inzet in 2019)*

Maatregelen die nieuw zijn getroffen dit jaar:

- *De vernieuwde dienstverlening aan de participatiegroep, waardoor voor verschillende groepen een passende en eigen aanpak is ontwikkeld.*
- *Instapwerk; de pilot Instapeconomie.*
- *Maatschappelijk fit: Met Maatschappelijk fit wordt de overgang tussen participatie en re-integratie gemakkelijker.*

B2. Beschrijving getroffen externe maatregelen:

Elke getroffen maatregel wordt beschreven met de naam van de maatregel, een omschrijving van de maatregel en gevolgd door de antwoorden op elk van de volgende drie vragen t.a.v. die maatregel:

- a) Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?
- b) Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?
- c) Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?

De externe maatregelen zijn:

- Samenwerking in het Regionaal Projectenbureau regio Haaglanden;
- Samenwerking met werkgevers en maatschappelijke partners om mensen daadwerkelijk te kunnen begeleiden en plaatsen op een arbeidsplaats;
- Samenwerking met verschillende onderwijsinstellingen, zoals ROC-Mondriaan en de Pro/VSO-scholen;
- De benchmark van Divosa.
- Overleg met de G4 vindt op verschillende ambtelijke niveaus (directies, beleid- en uitvoering).
- Netwerk van kennisdeling op het terrein van handhaving.

Antwoord op elk van de volgende drie vragen t.a.v. de maatregel:

Antwoord op de drie vragen t.a.v. de samenwerking in het Regionaal Projectenbureau regio Haaglanden.

- a. Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?

In mei 2021 is het tijdelijke Regionale mobiliteitsteam (RMT) van start gegaan, die gefinancierd is via aanvullende rijksmiddelen. Doel hiervan is instroom in WW (werkloosheidswet) of bijstand vanwege de economische situatie die de covid-pandemie met zich meebrengt zoveel mogelijk te voorkomen dan wel deze mensen zo snel mogelijk weer aan het werk te krijgen.

- b. Welk inzicht heeft de gemeente gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?

Een regionale aanpak biedt meer kansen om de doelgroepen zo snel mogelijk weer aan het werk te krijgen.

- c. Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?

Er is een tijdelijk Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) opgericht. Deze is medegefinancierd via aanvullende rijksmiddelen. Tot en met december 281 aanmeldingen bij het RMT Haaglanden opgeleverd. Daarvan zijn er 103 mensen op een voorziening naar werk of school gestart en 72 mensen middels lichte dienstverlening – bijv. een adviesgesprek – weer aan de slag gegaan.

Antwoord op de drie vragen t.a.v. de samenwerking met werkgevers en maatschappelijke partners om mensen daadwerkelijk te kunnen begeleiden en plaatsen op een arbeidsplaats:

- a. Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?

De partijen die hierbij een rol hebben gespeeld zijn werkgevers, maatschappelijke partners en mensen uit de doelgroep.

- b. Welk inzicht heeft de gemeente gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?

De inbreng van deze externe partijen heeft het inzicht van de gemeente versterkt dat met een gedeelde verantwoordelijkheid voor de Haagse werkloosheidsproblematiek een effectievere aanpak mogelijk is.

c. Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie? *Ten behoeve van het Werkoffensief+500 is een actieplan ontwikkeld dat een mix van interne en externe maatregelen omvat. Er zijn werkakkoorden en sectordeals afgesloten met werkgevers.*

Antwoord op de drie vragen t.a.v. van de Samenwerking met verschillende onderwijsinstellingen.

- a. Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?

De externe bronnen zijn onderwijsinstellingen en de zoektocht naar mogelijkheden om de werkloosheid onder jongeren te voorkomen en te bestrijden: schoolverlaters weer naar school te begeleiden, waarmee de instroom in de bijstand kan worden voorkomen.

- b. Welk inzicht heeft de gemeente gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?

Door samen te werken, kunnen jongeren in de bijstand beter naar school en werk begeleid worden en instroom in de bijstand zoveel mogelijk worden beperkt.

c. Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie? *In het kader van de jongerenaanpak wordt samengewerkt met verschillende onderwijsinstellingen, zoals ROC-Mondriaan en de Pro/VSO-scholen.*

Antwoord op de drie vragen t.a.v. de benchmark van Divosa.

- a. Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?

Het platform voor gemeentelijke leidinggevenden die o.m. maandelijks actuele en gedetailleerde gegevens biedt op het gebied van bijstand, re-integratie en handhaving.

- b. Welk inzicht heeft de gemeente gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?

De benchmark geeft inzicht in het eigen gemeentelijk beleid en vergelijkingsmogelijkheden met andere gemeenten. De gemeente kan via de benchmark leren van andere gemeente en haar beleid verbeteren.

- c. Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusies uit de consultaties

De inzet van deze externe maatregel heeft aan bijgedragen dat meer aandacht is/wordt besteed aan de het verhaal achter de cijfers die bij bijeenkomsten en gesprekken ter tafel komen: de aandacht voor de menselijke maat.

Antwoord op de drie vragen t.a.v. overleg met de G4

- a. Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?

De behoefte als de 4 grote steden met specifieke kenmerken met elkaar op te trekken.

- b. Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?

Het inzicht in het belang van samen optrekken ter verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening.

c. Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie? *Met de G4 vindt op verschillende ambtelijke niveaus (directies, beleid- en uitvoering) overleg plaats om ervaringen en kennis te delen; zo hebben de G4-directies een aparte bijeenkomst belegd om met elkaar de aanpakken in de verschillende steden te bespreken.*

Antwoord op de drie vragen t.a.v. netwerk van kennisdeling op het terrein van handhaving.

- a. Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?

De opsporing van misbruik van de sociale zekerheid.

- b. Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?

Het inzicht in het belang van samenwerking in het kader van betering Handhaving: kennis en informatie te koppelen en gezamenlijk op te trekken.

c. Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?

Ten behoeve van de opsporing van misbruik van de sociale zekerheid werkt de dienst SZW op verschillende manieren samen met het Haags Economisch Interventie Team (HEIT), de Financial Intelligence Unit (FIU) en de Haagse Pand Brigade (HPB). De gemeente neemt ook deel aan een netwerk van kennisdeling. Door actieve deelname aan deze netwerken is het eenvoudiger om kennis uit te wisselen en op de hoogte te blijven van nieuwe technieken en methoden voor handhaving.

Maatregelen die in voorgaande jaren zijn getroffen en dit jaar zijn voortgezet

Alle hierboven genoemde maatregelen zijn in voorgaande jaren getroffen en dit jaar voortgezet.

Maatregelen die na evaluatie niet meer worden voortgezet dit jaar

Zie antwoord hierboven.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie (C1). Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Ook wordt aangegeven hoe het effect van de maatregelen zal worden gemonitord (C3).

Het effect van de maatregel wordt zoveel mogelijk gekwantificeerd (C1). In bepaalde gevallen is het kwantificeren van het effect van maatregelen slecht of niet mogelijk. In die gevallen wordt kort toegelicht waarom alleen een kwalificering van het effect van de maatregel mogelijk is (C2).

C1. Beoogd effect van de getroffen maatregelen op de verdere tekortreductie.

Antwoord:

Onder B1 '*Beschrijving getroffen interne maatregelen*' is zowel de getroffen maatregelen als ook de resultaten van de getroffen maatregelen opgenomen. Sinds 2011, toen onze gemeente voor het eerst met een tekort op de bijstand werd geconfronteerd, voert de gemeente een actief beleid om de bijstandslasten te verminderen. In de aanpak wordt ook kritisch gekeken naar mogelijkheden om bestaande processen efficiënter uit te voeren en zodoende kosten te besparen. (Tot de invoering van het nieuwe verdeelmodel in 2015 hebben zich geen tekorten voorgedaan.)

Mede door de getroffen maatregelen is in 2021 is Het aantal uitkeringen gedaald van 24.751, (2020, het jaar waarin nog sprake was van een stijging van het aantal uitkeringen) naar 23.411 (2021).

De getroffen maatregelen in 2021 hebben geresulteerd in:

Inzet Werkoffensief

- In 2.701 gevallen is de uitkering beëindigd na inzet van re-integratie;
- 378 mensen met een arbeidsbeperking zijn aan een baan geholpen, van wie 165 in het kader van de STiP-regeling en 50 op een beschutte werkplek;
- 312 beschutte werkplekken gerealiseerd, 74 meer dan de wettelijke taakstelling;
- 130 STiP-medewerkers die zijn doorbemiddeld naar een reguliere baan;
- 818 mensen zijn preventief naar werk of school begeleid, waardoor een uitkering is voorkomen;
- 230 werkontwikkeltrajecten zijn van start gegaan, door de RIVM-coronarichtlijnen konden minder trajecten van start gaan;
- 739 werkfittrajecten zijn gestart voor mensen die nog niet toe waren aan een werkontwikkeltraject;
- 32 kandidaten hebben deelgenomen aan mbo-praktijkleren.
- In 2021 zijn 1.147 kandidaten geplaatst bij opdrachtnemers, waarvan 693 op werk. Ook zijn er koppelingen gemaakt met maatschappelijke projecten in de regiodeal Zuidwest.

In 2021 zijn 2.736 jongeren gebruik gaan maken van de dienstverlening van het Jongerenpunt070. Dit is inclusief VSV'ers. 2.824 jongeren zijn uitgestroomd, waarvan 1.644 naar school of werk. 1.180 jongeren zijn neutraal uitgestroomd mede in samenwerking met Leerlingzaken.

Met de maatregel Social Return zijn in 2021 zijn 1.147 kandidaten geplaatst bij opdrachtnemers, waarvan 693 op werk.

In het kader van het Werkoffensief +500 zijn afgelopen jaren 22.000 Haagse inwoners gesproken die 18 maanden of langer een uitkering ontvangen. In 2021 is gestart met vernieuwde dienstverlening aan de participatiegroep, waardoor voor verschillende groepen een passende en eigen aanpak is ontwikkeld. Deze groep bestond op 31-12-2021 uit 18.837 mensen.

De pilot Instapwerk is nog niet geëvalueerd. Dat geldt ook voor de pilot Maatschappelijk fit.

Naleving en handhaving

Handhaving heeft in 2021 geleid tot de volgende resultaten:

- 683 verlaagde uitkeringen door maatregelen wegens het niet voldoen aan de arbeidsverplichtingen;
- 588 beëindigde uitkeringen wegens onvoldoende medewerking of inlichtingen;
- 301 beëindigde of verlaagde uitkeringen als resultaat van onderzoek naar het schenden van de inlichtingenverplichting.

C2. Toelichting indien deze effecten niet kunnen worden gekwantificeerd.

Onder C1 is merendeel van de resultaten gekwantificeerd in beeld gebracht. Daarnaast hecht het college aan burgers te ondersteunen om te activeren/participeren. Deze maatregelen hebben een indirecte (gekwantificeerde) waarde voor de kostenreductie. Deze indirecte maatregelen zijn voor een deel van onze burgers noodzakelijk om op andere leefgebieden persoonlijke problemen aan te pakken en zo hun capaciteit te vergroten om te kunnen werken of anderszins te participeren.

C3. De wijze waarop het effect van de maatregelen wordt gemonitord.

*Het monitoren vindt plaats op ambtelijk - als op bestuurlijk niveau plaats. De gemeente Den Haag maakt gebruik van de volgende rapportagesystemen Cognos en Socrates. Daarnaast is ook een *dashboard monitoring BUIG ingericht.**

Op ambtelijke niveau wordt maandelijks gerapporteerd over de resultaten en effect van de getroffen maatregelen en wordt ondersteund door:

- Rapportage 'Duiding BUIG'
- Rapportage 'Beleid en Cijfers'
- Rapportage monitor bestandsreductie.
- Voortgangsmonitor Werkoffensief+500

Op het bestuurlijke niveau wordt de monitoring ondersteund met:

- Voortgangsmonitor Werkoffensief +500 (2 maal per jaar);
- Vierde (4^e) – en achtste (8ste) maand rapportage; en de
- Jaarrekening

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris. De ondertekening is volledig indien de naam van de gemeente en de naam van de ondertekenaar zijn ingevuld, de datum is ingevuld en de handtekening is gezet.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag verklaart dat het voor 15 augustus 2022 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

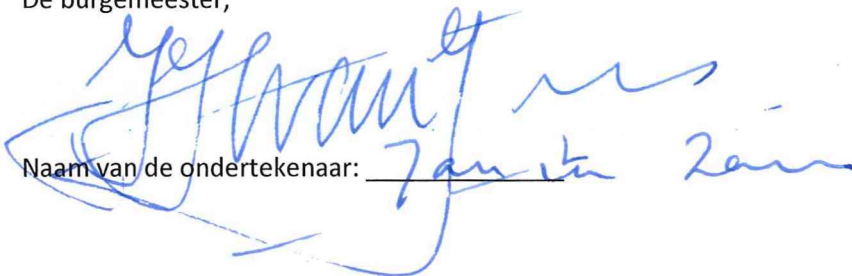
Datum: 28/6/2022

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: I. Meix

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: Jantien Zaan

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben.

Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek zijn instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2022.

De gemeenteraad van de gemeente Den Haag stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen. De ondertekening is volledig indien de naam van de gemeente en de naam van de ondertekenaar zijn ingevuld, de datum is ingevuld en de handtekening is gezet.

Datum: 5/7/22

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: Jan van Zaanen

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: Patricianne Blauwaard-Rambouts